Adres Redakcji i Administracji: Lwów, ulica Chorążczyzny l. 31. Tel. Redakcji 2-30, 1-78, 15. Tel. Administracji 78.

Cena egzempl. 25 gr. we Lwowie i na prowincji.

Należytość pocztową opłacono ryczałtem.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA:
Z dostawą na miejsce lub przesyłką pocztową . . . . zł. 6.50
Bez dostawy . . . . zł. 6.—
Zagranicą . . . . zł. 9.50
Konto P. K. O. 141.871.

GAZETA PORANNA

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 9081. *Lwów, wtorek 24 grudnia 1929.* *Rok XX.*

Nakładem Wydawnictwa „Gazeta Poranna" Spółka z ogr. odp *Redaktor naczelny: Dr. JÓZEF REINLENDER*

Jeszcze przed Nowym Rokiem
zostanie utworzony gabinet prof. Bartla.

Piękny sukces Pogoni we Wiedniu. - Zamach bandycki na listonosza.

WYJAZD P. PREZYDENTA DO SPAŁY.

Wraszawa, 22 grudnia. (PAT). **Prezydent Rzeczypospolitej wyjechał w niedzielę w południe do Spały na nadchodzące święta.**

—o—

POŚWIĘCENIE GMACHU PAŃSTW. INSTYTUTU GEOLOGICZNEGO.

Warszawa, 22. grudnia. (PAT). Dziś o g. 12. w południe odbyła się uroczystość **poświęcenia budującego się gmachu Państwowego Instytutu Geologicznego.** Na uroczystości byli obecni: minister przemysłu i handlu **Kwiatkowski,** delegaci ministerstwa wyzn. r. i o. p., robót publicznych, spraw wojskowych, rolnictwa, oraz liczni przedstawiciele świata naukowego.

—o—

WYJAZD KRÓLA BORYSA ZAGRANICĘ.

Sofja 22. grudnia. (PAT.) **Król Borys w towarzystwie ks. Cyryla i księżniczki Eudoksji wyjechał zagranicę.** W czasie podróży król będzie zachowywał jaknajściślejsze incognito. Podróż jego ma bowiem charakter najzupełniej prywatny.

—o—

WALDEMARAS DYREKTOREM BANKU PAŃSTWOWEGO?

Berlin 22. grudnia. (PAT.) „Voss. Zeitung" donosi z Kowna, iż **Waldemaras zmienił swoje dotychczasowe stanowisko wobec rządu Tubialisa i że w związku z tem krążą pogłoski, jakoby miał on zostać mianowany dyrektorem banku państwowego.**

—o—

Socjaliści niem. nie rezygnują z teki ministra skarbu.

WYSUWAJĄ NA TO STANOWISKO POSŁA HERTZA.

Berlin, 22 grudnia. (PAT.) W nocy z soboty na niedzielę, frakcja socjaldemokratyczna Reichstagu obradowała nad sytuacją polityczną, **wytworzoną przez ustąpienie ministra finansów Hilferdinga.** W toku obrad wyrażono jednomyślnie opinję, iż **frakcja socjaldemokratyczna nie może zrzec się z przyznanych jej w gabinecie czterech tek ministerjalnych,** teki opróżnionej przez dymisję ministra skarbu Hilferdinga. Frakcja wzywa kanclerza, aby na stanowisko ministra finansów **powołał ponownie socjal-demokratę** i desygnuje jednocześnie na to stanowisko **sekretarza swojego i dotychczasowego rzeczoznawcę do spraw finansowo-budżetowych, posła dra Hertza.** Swego czasu dr. Hertz był wybitnym członkiem niezależnej partji socjal-demokratów niemieckich i jednym z głównych redaktorów organu teże partji „Freiheit".

Zamach bandycki na pociąg w Rumunji.

NA SZCZĘŚCIE WYKOLEIŁ SIĘ POCIĄG TOWAROWY.

Bukareszt, 22 grudnia. (PAT.) Na stacji Brazi, **pomiędzy Bukaresztem a Ploesti** wykoleił się dziś w nocy pociąg towarowy, **niszcząc tor na przestrzeni 200 metrów,** co spowodowało przerwę w komunikacji kolejowej pomiędzy Bukaresztem a Siedmiogrodem i Mołdawją. Wypadku z ludźmi nie było, jednakże straty są znaczne. Śledztwo stwierdziło, że **chodzi tu o zamach bandycki,** gdyż tor był uszkodzony w celu wywołania katastrofy.

Przesadzone wieści o aferze

FAŁSZOWANIA PATENTÓW DO HANDLU DOMOKRĄŻNEGO W KATOWICACH.

Katowice, 22 grudnia. (PAT.) Urzędowo komunikują. W ostatnich dniach pojawiły się w prasie tutejszej **wiadomości o wielkiej aferze, dotyczącej fałszowania patentów do handlu domokrążnego.** Otóż po bliższem zbadaniu sprawy okazało się, że wiadomości te są **częściowo nieścisłe, a w każdym razie mocno przesadzone.** Policja, badając dokumenty, upoważniające do handlu domokrążnego wykryła, że **kilku domokrążców posługiwało się fałszywemi patentami,** a rozpoczęto dochodzenia doprowadziły **do ujęcia sprawcy,** który te fałszywe dokumenty puszczał w obieg. W każdym razie dotychczasowe dochodzenia nie dają żadnej podstawy do przyjęcia, **żeby fałszowanie tych patentów następowało masowo,** a również brak wszelkich dowodów, **żeby personal wojewódzkiego sądu administracyjnego ponosił w fałszowaniu tych patentów jakąkolwiek winę.** Również nieprawdziwe są wiadomości o wielkich stratach skarbu państwa, albowiem **patenty do handlu domokrążnego wydawane są bezpłatnie,** a więc skarb państwa żadnej szkody ponieść nie mógł. Zresztą dochodzenia prowadzone w dalszym ciągu przez policję, doprowadzą niezawodnie do zupełnego wyjaśnienia tej sprawy.

—o—

KONSYSTORZ PRAWOSŁAWNY W HUSZT.

Praga 22. grudnia. (PAT.) Po listopadowym zjeździe **duchowieństwa prawosławnego z Rusi Podkarpackiej ukonstytuowany został w tych dniach konsystorz prawosławny w Huszt. Mianowania biskupa oczekuje się z wiosną przyszłego roku.**

—o—

BYRD MIANOWANY KONTR-ADMIRAŁEM.

Nowy Jork, 22 grudnia. (PAT.) Senat przyjął projekt ustawy, wysunięty przez senatora Swansona, a nadający **sławnemu lotnikowi komendantowi Byrdowi rangę kontr-admirała.**

Likwidacja wojny chińsko-sowieckiej.

STATUS QUO ANTE NA KOLEJI WSCHODNIO-CHIŃSKIEJ.

Moskwa, 22 grudnia. (PAT.) Agent Komisarjatu spraw zagr. ZSSR Simanowskij i komisarz dyplomatyczny rządu chińskiego Tsai podpisali w Chabarowsku protokół, **przywracający status quo na koleji wschodnio-chińskiej.** Sprawa **całkowitego podjęcia stosunków dyplomatycznych między obu państwami pozostaje otwartą do chwili zwołania w Moskwie, dnia 25 stycznia 1930 roku konferencji sowiecko-chińskiej**, która ureguluje wszystkie kwestje sporne.

Moskwa 22. grudnia. (PAT.) Tass. Zgodnie z protokołem sowjecko-chińskim, podpisanym w Chabarowsku, nowy dyrektor kolei wschodnio-chińskiej Rudyj i jego zastępca Denisow wyjechali do Chabarowska, w celu objęcia urzędowania.

Obie strony zarządziły odwrót wojsk z terenu walki.

—o—

„WERWOLF“ W HAMBURGU ROZWIĄZANY.

Berlin 22. grudnia. (PAT.) Senat hamburski wydał rozporządzenie, rozwiązujące na obszarze m. Hamburga bojową organizację nacjonalistyczną „Werwolf“. Powodem tego zarządzenia jest fakt, iż wspomniana organizacja nacjonalistyczna utrzymywała tajne składy broni i amunicji oraz urządzała ćwiczenia wojskowe. W toku dochodzeń policja stwierdziła, iż „Werwolf“ zorganizowany był zupełnie na wzór formacji wojskowych.

—o—

PLEBISCYT W NIEMCZECH W SPRAWIE TZW. USTAWY WOLNOŚCIOWEJ.

Berlin, 22. grudnia. (PAT). W całych Niemczech odbyło się w dniu dzisiejszym **głosowanie plebiscytowe nad odrzuconym przez Reichstag projektem tak zw. ustawy wolnościowej**, domagającej się od rządu niemieckiego odrzucenia planu Younga.

—o—

Z żydowskiej gminy wyznaniowej.

Zarząd uchwalił budżet. — Znowu secesja sjonistów.

Lwów, 23 grudnia.

Wczoraj na 6-tem z rzędu posiedzeniu budżetowem Zarząd Gminy Wyznaniowej po długich względnie spokojnych dyskusjach **uchwalił budżet.** Sjoniści, którzy we wszystkich posiedzeniach brali udział i **z góry zapowiedzieli, że głosować będą przeciw budżetowi**, mimo to w dyskusji szczegółowej **żądali całego szeregu podwyżek dla swoich instytucji.** Gdy te wnioski w głosowaniu upadły, wówczas ogłosili przez usta senatora Schreibera, że nie będą brali udziału w obradach i po uchwaleniu budżetu **demonstracyjnie opuścili salę obrad.**

NADESŁANE.

Jeszcze przed Nowym Rokiem

zostanie utworzony gabinet prof. Bartla.

MIN. ZALESKI I SKŁADKOWSKI POZOSTAJĄ, USTĄPIĆ MA WICEMIN. SPRAW WEWNĘTRZNYCH PIERACKI.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 22. grudnia. (M). Fakt powierzenia misji utworzenia gabinetu **prof. Kazimierzowi Bartlowi** jest w dalszym ciągu obszernie komentowany w warszawskich kołach politycznych. **Z wielką niecierpliwością oczekują przyszłego premjera**, którego przyjazd do stolicy sygnalizowany został ze Lwowa na poniedziałek rano.

Z informacji źródłowych, posiadanych przez Waszego korespondenta wynika, iż oba dni przedświąteczne, tj. **poniedziałek i wtorek poświęcone będą konferencjom**, które prof. Bartel odbyć ma **z całym szeregiem ministrów obecnego gabinetu i polityków.** Konferencje te przeciągnąć się mogą aż po ostatnie dni bieżącego tygodnia.

W każdym razie zdaje się nie ulegać wątpliwości, że **jeszcze przed Nowym Rokiem nastąpi podpisanie nominacji członków nowego rządu.**

Co się tyczy spraw personalnych, **nie przestają one być przedmiotem najrozmaitszych dociekań i pogłosek.** Już obecnie jednak wiadomo, że nie należy oczekiwać **zmiany na stanowisku ministra spraw zagranicznych i p. August Zaleski kierować będzie nadal polityką zagraniczną Rzplitej.**

Według wszelkiego prawdopodobieństwa, nie dozna również **zmiany osoba ministra spraw wewnętrznych.** Natomiast już teraz można powiedzieć, iż **wiceminister tego resortu p. Pieracki ustąpi.** Oprócz tego zajść mogą w urzędach centralnych inne **liczne zmiany**, o których jednak w tej chwili zawcześnie jeszcze mówić.

Prof. Bartel wyjechał do Warszawy.

Lwów, 22 grudnia. (PAT.) **Prof. Politechniki dr. Kazimierz Bartel, któremu P. Prezydent Rzplitej powierzył misję utworzenia nowego gabinetu, odjechał dziś o godz. 22.55 pociągiem do Warszawy.**

Prasa zagr. o nominacji

prof. Bartla.

JEST ONA DOWODEM, ŻE MARSZ. PIŁSUDSKI NIE ZAMIERZA WPROWADZIĆ DYKTATURY. — ZADANIEM NOWEGO PREMJERA BĘDZIE WYPRACOWANIE KOMPROMISU W SPRAWIE REFORMY KONSTYTUCJI.

Londyn 22. grudnia. (PAT.) Dzienniki podają wiadomość o załatwieniu kryzysu rządowego w Polsce przez powołanie prof. dra Bartla na stanowisko premjera. „Sunday Times“, podając życzliwą charakterystykę dotychczasowej działalności prof. Bartla jako polityka i uczonego, dodaje komentarz, że aczkolwiek prof. Bartel jest zdecydowanym zwolennikiem Marszałka Piłsudskiego, to jednak nominacja jego jest właśnie dowodem, **że Marszałek Piłsudski nie zamierza wprowadzić w Polsce dyktatury.**

Wiedeń, 22 grudnia. (PAT.) „Neue Fr. Presse“ donosząc o powierzeniu misji tworzenia gabinetu drowi Bartlowi, zauważa, że **objawy gwałtownego rozwiązania przeciwieństw między Rządem i Sejmem ustąpiły miejsca świątecznemu nastrojowi.** Jednem z zadań przyszłego premjera będzie **wypracowanie kompromisu w sprawie reformy Konstytucji.**

—o—

ZAMKNIĘCIE KOMISJI EMIGRACYJNEJ FRANCUSKO - POLSKIEJ.

Warszawa 22. grudnia. (PAT.) Dzisiaj została zakończona sesja komisji gospodarczej francusko-polskiej do spraw emigracji.

—o—

Służba poczt.-telegraf.

W CZASIE ŚWIĄT.

Lwów, 23. grudnia.

Okr. Dyrekcja Poczt i Telegrafów we Lwowie komunikuje: W dniu wigilijnym ma trwać służba **okienkowa (zewnętrzna) do godziny 17-tej**, wewnętrzna zaś normalnie, przyczem jednak od godziny 13-tej należy w urzędach, pełniących nieprzerwaną całodzienną lub przerwaną dwurazową służbę ograniczyć ilość okienek czynnych, zachowując przytem wykonywanie czynności we wszystkich działach, a zbyteczny personel zwolnić. — W kancelarjach urzędów pocztowych trwa urzędowanie do godziny 12-tej. **Doręczanie w tym dniu ma być jednorazowe**, z wyjątkiem doręczania przesyłek pospiesznych i protestowania weksli, które ma być uskuteczniane według obowiązujących przepisów. — Doręczanie w tym dniu ma się odbyć bez zaległości celem uniknięcia nagromadzenia większej ilości materjału na 26. grudnia.

Godziny służbowe **w telegrafie i telefonie w dniu wigilijnym pozostają bez zmiany.** W pierwszy dzień Bożego Narodzenia **ustaje w zupełności zewnętrzna służba pocztowa, oraz służba doręczeń przesyłek pocztowych.** — W dziale telegraficznym i telefonicznym urzędy o służbie N i N/2 są czynne bez żadnych ograniczeń, w urzędach o służbie C ogranicza się do rozmiarów służby L, a w urzędach o normalnej służbie L do pełnienia służby od 9 do 11 i od 15 do 16. W drugi dzień Bożego Narodzenia obowiązuje zewnętrzna służba pocztowa od 8 do 11 i jednorazowe doręczanie wszystkich przesyłek pocztowych, w telegrafie zaś i telefonie służba normalna.

Urzędy lwowskie **o służbie wyłącznie nadawczej będą w dniach 25. i 26. grudnia zamknięte.**

MEDYCYNA A ZDROWIE

DODATEK TYGODNIOWY „GAZETY PORANNEJ“.

Lekarskie rozmyślania przedświąteczne

Lwów, 23. grudnia.

Mało świąt ma tyle uroku, co święta Bożego Narodzenia. Święta Bożego Narodzenia, to święta radości, święta w czasie których ludzie nawzajem się obdarowują, zgodliwie wypoczywają i zgodnie się... objadają. Czekolady i cukry, owoce i marcypany, smakołyki różne i wina, ryby i różne mięsiwa łechcą języki nie tylko dziatwy, ale i starszych. A efekt tego łechtania to choroba Bożego Narodzenia katary żołądka i jelit. Owoce i słodycze mają, jak wiadomo, właściwości przeczyszczające, użyte jednak w nadmiarze, drażnią zbytnio błony śluzowe jelit, powodując procesy zapalne.

Romek święta sumiennie wykorzystał, jadł słodycze za wszystkich. Drugiego dnia świąt jednak apetyt znikł, Romek niechętnie nawet smakołyki przyjmuje, a w nocy zrywa się ze snu, budzi rodziców i nim przestraszona matka zbliży się do łóżeczka, to już trysła fontanna słodyczy przeładowanego żołądka. Na chwilę uspokaja się nasz chłopaczek, by powtórnie trysnąć wymiotami, ale równocześnie i biegunką.

A dnia następnego chłopaczek nasz blady jak ściana, z bolami brzuszka, bez apetytu, na dziecie leży w łóżeczku, zamiast korzystać z ferji świątecznych na ślizgawce, saneczkach czy na nartach.

Mści się słusznie żołądek za naruszenie pokoju świątecznego.

Nietylko jednak u dzieci, ale i u dorosłych mści się obżarstwo. W okresie świąt przypominają się często zapalenia ślepej kiszki. Chorzy na kamicę żółciową i wrzody żołądkowe, niejednokrotnie drogo opłacają wesołe święta Bożego Narodzenia.

Wrażliwość żołądka na nadmiar pokarmu jest u różnych ludzi różna.

Większa jest wrażliwość dzieci i starców, mniejsza natomiast jest starszej młodzieży i ludzi dojrzałych. I dla tego musi każdy sam określić wielkość ładunku świątecznego swojego żołądka.

Nie tylko wykwintne jedzenie uprzyjemnia nam święta Bożego Narodzenia, ale i tradycyjne drzewko, które raduje młodych a budzi wspomnienia u starszych. Nieumiejętne obchodzenie się z drzewkiem niejednokrotnie wprowadza na okres świąteczny lekarza w dom, a co za tem idzie, przykrość.

Świeczki na drzewku zapalamy często jedną zapałką i z dziwnej oszczędności zapalamy tak długo, aż zapałka cała się spala, a z nią niejednokrotnie i skóra palca. Skutki takiego oszczędnego zapalania świeczek to pęcherze bolesne palców, wymagające niekiedy dłuższego leczenia, A jednak można uniknąć tych poparzeń przez mniej oszczędne zapalanie świeczek lub też przez zapalanie świeczek nie zapałką a świeczką.

Drzewko staje niekiedy przyczyną śmiertelnych poparzeń albo nawet pożarów. Z płonącego pięknie drzewka mniejsze a i większe dzieci chętnie zrywają czekoladki, a zrywając zbyt energicznie, wywracają drzewka, powodując poparzenia i pożary. Uważać tedy należy na właściwe umieszczenie drzewka, które nietylko pokój i piękno w dom wnosi ale i dużą przykrość wnieść może.

Dzieci przed drzewkiem przypominają niekiedy latające ćmy do światła. Dziecko uradowane blaskiem światła, chciałoby być tego światła jak najbliżej, nie bacząc na igiełki tego drzewka, uszkadza niemi swe oczęta. Oko zaś to bardzo delikatny i drogocenny narząd ludzki i dlatego nie ślinić oka, nie próbować brudnemi rękoma igiełki pousuwać, ale pospieszyć do lekarza, który wprawną ręką igiełkę taką usunie i zapobiegnie w ten sposób nieszczęściu.

Przeczytawszy te uwagi, niejeden powie, a więc jak spędzić święta, nie jeść, oczywiście nie pić, do drzewka się nie zbliżać, darów z drzewka nie zrywać, a więc jak święta spędzić?

Rada lekarza brzmi jedzcie i pijcie, ale pamiętajcie, że i żołądek chce świętować, rozkoszujcie się drzewkiem, jego blaskiem i jego darami, ale bez szkody dla siebie i otoczenia.

Jemy za dużo.

Lwów, 23. grudnia.

Oto krzyk wybitnego fizjologa amerykańskiego Chittendona, który stwierdził to na licznych swych doświadczeniach. Badacz ten twierdzi, że normalny pracownik fizyczny i umysłowy jada conajmniej trzy razy za dużo. — Nie tylko za dużo jemy, ale i zbyt łapczywie. Łapczywość jest cechą drapieżców, u których często wielkie są przerwy w przyjmowaniu pokarmu, narządy ich są też odpowiednio ku temu urządzone. Obżarstwo ma być cechą rodowi ludzkiemu niewrodzoną, ale nabytą, czego dowodem ma być fakt, że otyłych ludzi pierwotnych nie zna nauka

Zdrowotność służby domowej.

Lwów, 23. grudnia.

Ogólnie panuje mniemanie błędne, że zdrowotność służby domowej jest dobra. Służba domowa jest niejednokrotnie przedmiotem zazdrości innych sfer pracujących. Służba bowiem korzysta z dobrego pomieszczenia, pożywienia a niekiedy nawet i odzieży pracodawców. Tak wygląda teorja, a cóż wykazuje praktyka? Praktyka Kas Chorych wykazuje, że służba domowa zużywa znacznie więcej dni zasiłkowych i świadczeń, aniżeli inni pracownicy fizyczni. Stan ten powoduje nie regularny dzień pracy, brak świeżego powietrza po pracy, częste pomieszczenie nie odpowiadające wymogom nawet prymitywnej higjeny i wyrzucanie niejednokrotnie na bruk, przy najlżejszej niedomodze.

Los służącej rekonwalescentki nie jest godzien zazdrości. Przyczyna stanu tego tkwi nie tylko w pracodawcach, w ustawodawstwie, ale i w służbie samej, która nie długo zagrzewa miejsca i najlepszego, chętnie zmieniając miejsce pracy, nie budzi u pracodawców sentymentu, który w chwilach nieszczęścia odgrywa niejednokrotnie dużą rolę.

Strój kobiecy zdrowszy od męskiego.

Lwów, 23. grudnia.

Problemem higjeny stroju kobiecego i męskiego zajął się dyrektor Państwowego Zakładu Higjeny w Berlinie, prof. dr. Friedberger, który doszedł do wniosku, że pod względem higjeny ubrania wyprzedziły kobiety od mężczyzn. — Ubiór męski waży przeciętnie pięć razy tyle ile strój kobiet, co wpływa ujemnie na regulację ciepła i potu w ustroju. Strój kobiecy umożliwia łatwo przenikanie promieni słonecznych do organizmu. Papier światłoczuły, umieszczony pod szatą kobiecą, czerni się, pod szatą zaś męską nie wykazuje żadnych zmian. Jest to dowodem, że promienie słoneczne nie przenikają przez strój męski. Wypływa stąd wniosek, że strój męski wymaga reformy

Sprzątania przedświąteczne a zdrowie.

Lwów, 23. grudnia.

Gdy zbliżają się święta, wtedy przystępuje każda szanująca się pani do t. zw. wielkiego sprzątania przedświątecznego. Trutni męskich o ile możności usuwa się z domu, obiad podaje się w kuchni, a pani domu owinąwszy głowę wielkim turbanem, a wdziawszy najstarszy szlafrok, uzbraja się w trzepaczkę i szczotki i rozpoczyna t. zw. wielkie sprzątanie.

Im proch w pokoju jest większy, tembardziej jest pani domu zadowolona. Proch ten zawiera rozliczne bakterje, a statystyka wykazuje, że podczas, gdy ogólnie na 1000 umierających umiera zaledwie 2 ludzi na gruźlicę płuc, to około 6 umiera wśród ludzi pracujących w prochu.

Należy pamiętać, że przy trzepaniu usuwamy tylko cięższe i stosunkowo najmniej szkodliwe części kurzu, lżejsze natomiast części i to niebezpieczniejsze, pełne zarodków chorobowych, opadają przy sprzątaniu na inne miejsca, ale tegosamego pokoju. I jakkolwiek wielkie sprzątanie przeprowadzono bardzo gruntownie, to jednak najistotniejszą i najważniejszą część kurzu nie usunięto.

I dlatego lekarz, który wszędzie swój nos wtyka i do sprzątania świątecznego go wetknąć musi, by ustrzedz panią domu przed zgubnymi skutkami sprzątań przedświątecznych.

Sprzątać należy na wilgotno, a nie na sucho. Meble wszystkie i podłogę należy przedtem wytrzeć jakąś chustą wilgotną, a potem dopiero trzepać. Dywany zaś i meble tapicerowane należy przedtem gruntownie wyszczotkować, a potem dopiero trzepać.

Drobne cząstki kurzu przylepiają się do wilgotnej chustki i w ten sposób usuwamy najważniejszą część kurzu.

Sprzątania przedświąteczne służą bowiem dla przysparzania zdrowia rodziny, ale bez szkody dla pani domu, tej wiecznej i niedocenianej ofiary i męczennicy wszystkich i wszystkiego.

CO ZDROWSZE OCET WINNY, CZY CYTRYNA?

Zagadnieniem tem zajął się prof. A. Bickel z Instytutu Patologji Doświadczalnej w Berlinie. Badania swe przeprowadzał badacz ten na królikach i psach i doszedł do wniosku, że dla zdrowego żołądka zdrowszy jest ocet winny niż cytryna.

Skrzynka zdrowia.

Matka Lwów: Za wyczerpujący list dziękujemy. Nie przypuszczamy, że dziecko Pani jest nerwowe i dlatego nie je, jak inne dzieci. Nie je prawdopodobnie dlatego, ponieważ jest niestety rozpuszczone. Wspomina Pani, że mąż jest cierpiący i dlatego grymasi przy obiedzi. Jest rzeczą jasną, że to udziela się i dziecku. **W obecności dziecka nie należy nigdy jedzenia krytykować.** Wnioski z tej krytyki dziecko natychmiast wysnuwa. Oto pierwsza niewątpliwa przyczyna grymasów jedzeniowych dziecka Pani. Jak z listu wynika, jada dziecko w najrozmaitszych porach, co jest bezwzględnie niedopuszczalne. Dziecko przyjść musi do stołu głodne, a nie wtedy, kiedy ma ku temu ochotę. Trudno tak samo zgodzić się na stanowisko, aby jadłospis układała nie Pani a dziecko, bo ono rozmaitych potraw nie lubi, co ma aż być dziedziczne, bo tych samych potraw i mąż Pani nie jada. Gdyby tak dzieciom pozostawić układanie jadłospisu, składałby się on niewątpliwie ze słodyczy i kiełbasek, a to nie jest należytem odżywieniem dziecka. Nerwy dziecka Pani są niewątpliwie wynikiem pobłażania Pani grymasów. **Usunąć grymasy a dziecko niewątpliwie wyzdrowieje.**

J. Hirsch III. Lwów. List Pana jest tak ogólnikowy, że szczegółowych odpowiedzi udzielić nie możemy. O sprawie samej napiszemy obszerniej w jednym z najbliższych dodatków. Na razie radzimy zwrócić się na klinikę chirurgiczną, ul. Pijarów, lub na Poliklinikę, ul. Lindego.

——o——

KRONIKA

23 GRUDNIA Poniedziałek Wiktorji

REDAKCJA BEZWARUNKOWO MANUSKRYPTÓW NIE ZWRACA.

—o—

TEATR WIELKI:

Poniedziałek, 23. grudnia o godz. 7.30 „Eros i Psyche“ (tani dzień — ceny zniżone).

*

TEATR MAŁY:

Poniedziałek, 23. grudnia teatr zamknięty.

*

REPERTUAR TEATRU REWJI „GONG“.

Poniedziałek 23. t.m. „Lwów w nocy“. Dwa przedstawienia o 7.30 i 9.30 wieczór.

*

REPERTUAR KINOTEATRÓW:

APOLLO: „Arka Noego“ w gł. roli Dolores Costello i George O'brien.

CASINO: Lou Chaney jako „Bicz Boży“.

CHIMERA: „Tajemnica pani Mary“.

COLLOSEUM: „Herszt Bandy Potępieńców“ i „Rycerze Ognja“.

GRAŻYNA: „Ludzie podziemni“.

FATAMORGANA: „Człowiek z tłumu“.

KOPERNIK: „Obława“.

LEW: „Arka Noego“ w gł. roli Dolores Costello i George O'brien.

LUNA: „As-Caro“.

MARYSIENKA: „Obława“.

OAZA: „Jedna noc w Londynie“.

PAŁACE: Dwa filmy dźwiękowe: „New Jork w nocy“ i „Czterech djabłów“.

PASAŻ: Tom Mix w roli Hasana.

PAN: „Noc miłości“ — prawo pierwszej nocy.

POLONJA: Rex Bell „Obrońca kobiet“.

PROMJEŃ: „Złota Lilja, Miłość aktorki“.

STYLOWY: „Za kulisami kabaretu“ i „Gniazdko miłostek“.

UCJECHA: Douglas Fairbanks jako „Człowiek z biczem“.

—o—

—□—

Wiadomości teatralne.

Dziś tani dzień w Teatrze Wielkim. Po cenach najniższych dany będzie piękny dramat J. Żuławskiego „Eros i Psyche“, w doskonałem wykonaniu całego zespołu lwowskiego dramatu.

Dziś Teatr Mały zamknięty z powodu próby ostatniej nowości Francka „Karol i Anna“.

—o—

TEATR REWJI „GONG“

Rewja przebojowa p. t. „Lwów w nocy“ grana będzie przez wszystkie dnie świąteczne aż do Nowego Roku włącznie. Codziennie dwa przedstawienia o 7.30 i 9.30 wieczorem. Dnia 31. b. m. daną będzie nadprogramowo o godz. 11.30 w nocy rewja Sylwestrowa p. t. „Szalona Noc Sylwestrowa“ z udziałem całego zespołu. — W środę 26. b. m. drugi dzień świąt czwarty poranek rewjowy o godz. 12 w poł. Daną będzie rewja p. t. „Bawmy się“. — Bilety na te wszystkie przedstawienia do nabycia wcześniej w kasie Kina „Kopernik“.

—□—

Z miasta.

Dostawa druków dla gminy. Na Komisji administracyjnej odbytej pod przewodnictwem dr. Nowak-Przygodzkiego załatwiono szereg spraw personalnych i wewnętrzno-administracyjnych. Sprawę dostawy druków dla gminy odroczono z powodu nieobecności referenta.

—□—

Komunikaty.

Lwowskie Tow. fotograficzne. W poniedziałek 23. bm. odbędzie się w lokalu ul. Sokoła 4. II. p. odczyt dr. M. Hopfingera pt. „Najnowszy polski film na usługach wiedzy“. Początek o godz. 18.30. Goście mile widziani.

—□—

Kronika policyjna.

(—) **Włamania i kradzieże.** Joachim Eubenberg, zam. Rappaporta 7, doniósł policji, że wczoraj dokonano włamania do jego mieszkania i skradziono bieliznę i garderobę wart. 1000 zł. — Z mieszkania Salomona Buchstaba zam. Zamarstynowska 16, skradziono wczoraj po włamaniu się garderobę, nakrycie srebrne stołowe oraz bieliznę niestwierdzonej wartości. — Na szkodę Józefy Gnotowej, zam. Wulecka 28, skradziono wczoraj ze strychu bieliznę wart. 400 zł.

(—) **Kogo wczoraj aresztowano?** Do aresztów policyjnych oddano wczoraj: Jana Marciniaka, przytrzymanego na kradzieży listów ze skrzynki pocztowej, Chaskla Winda oraz Szymona Meilera za kradzież, Józefa Murko za kradzież kieszonkową w tramwaju nr. „1“ na szkodę Szczepana Kinasza, Antoniego Smołkę za kradzież choinki wart. 7 zł. na szkodę Mikołaja Teodorczyka, Marję Marchel za kradzież kieszonkową kwoty 4 zł., Vetera Poznera poszukiwanego za kradzież, Józefa Błotnego i Józefa Zaczkiewicza za oszustwo przez niezapłacenie cechy w restauracji Franciszka Wojcickiego przy ul. Łyczakowskiej, Bronisława Germana za kradzież choinek, oraz Marję Burakównę pokojówkę, podejrzaną o kradzież kołpaka z futra rysiego wart. 500 zł. na szkodę dr. Stanisława Brykcińskiego.

(—) **Ofiara nieostrożnej jazdy szoferskiej.** Stefan Korytko, zam. Teresy 34, doniósł policji, że wczoraj wieczorem na ul. Leona Sapiehy auto nr. 8114 potrąciło matkę donoszącego, która przy upadku doznała zdarcia naskórka na głowie i złamania jednego żebra. Pogotowie ratunkowe po udzieleniu jej pierwszej pomocy, pozostawiło ją w opiece domowej.

Ze sportu.

Piękny sukces Pogoni we Wiedniu.

(Telefonem od specjalnie wysłanego korespondenta).

Wiedeń, 22. grudnia. (ns). W dniu dzisiejszym rozegrali hokeiści lwowskiej **Pogoni spotkanie z drużyną Cottage,** zajmującą trzecie miejsce wśród drużyn wiedeńskich. Spotkanie zakończyło się **wspaniałym sukcesem drużyny lwowskiej w stosunku 4:1 (0:0, 2:1, 2:0).** Zawody stały na dość wysokim poziomie, w pierwszej tercji gra równorzędna, **w dwóch dalszych znaczna przewaga Pogoni.** W drużynie wiedeńskiej **najlepszym graczem był bramkarz,** który uchronił Wiedeńczyków od większej klęski. — W Pogoni, która po kilkudniowym treningu wróciła do swej zeszłorocznej formy, **odznaczyli się tym razem szczególnie Sabiński i Kuchar.** Bramki **strzelili Sabiński 3 i Zimmer.**

PIŁKA NOŻNA W KRAJU.

Łódź. Ł. T. S. G. — Ognisko 3:2 (0:1). Bramki strzelili dla ŁTSG. Milde, Herbstreich i Frazman, dla Ogniska Wasilewski I. i Wasilewski II. Wobec powyższego wyniku ŁTSG. wchodzi definitywnie do Ligi.

Katowice. Policyjny Klub Sportowy — Iskra 2:0. Zaw. tow. **I. K. P. — Kolejowy Klub Sportowy: 0:0.** Zaw. tow.

Łódź. Wczoraj odbyły się zawody w siatkówce i koszykówce, zorganizowane przez Ł. K. S. Wyniki poszczególne są następujące: Ł. K. S. — Imca 28:26 siat. Triumfator — Ymca 21:16 kosz. Ł. K. S. — Ymca 28:23 kosz.

Kraków. Piłkarska reprezentacja Krakowa weźmie udział w dniach 31 maja i 1 czerwca w wielkim turnieju międzymiastowym, organizowanym w Wiedniu z udziałem Wiednia, Zagrzebia, Budapesztu i Krakowa.

Warszawa. Mecz bokserski Skra—Makkabi rozegrany w sobotę, zakończył się wynikiem nierozstrzygniętym 6:6.

*

POLSKA—NIEMCY.

Katowice. Mecz bokserski odbędzie się 6. stycznia w Katowicach. Walczyć będą następujące pary (od muszej począwszy): Moczko (P.), Ficker (N.), Forlański (P.), Zuglarsky (N.), Górny (P.), Muchl (N.), Wochnik (P.), Bachl (N.), Arski (P.), Volmar (N.), Majchrzycki (P.), Selling (N.), Wiśniewski (P.), Sanger (N.), Wocka (P.), Neusel (N.)

*

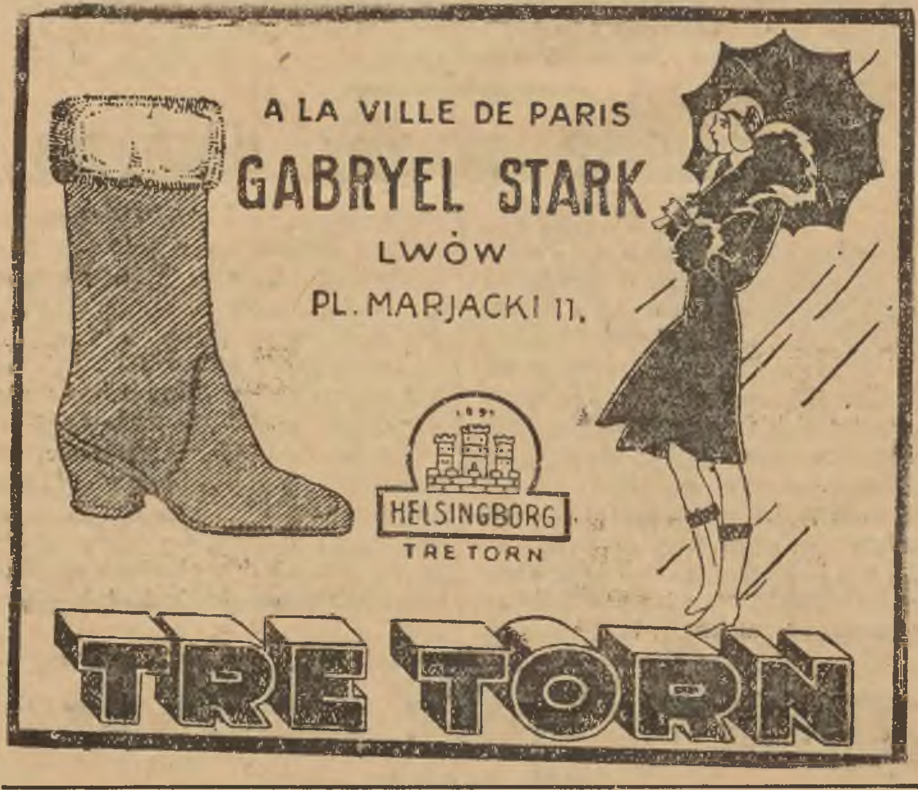
SUKCES LEGJI WE WIEDNIU.

Wiedeń. W sobotę wieczorem, na sztucznym torze łyżwiarskim w Mödling, rozegrała Legja warszawska swój pierwszy mecz, zwyciężając H. C. Mödling 3:0 (0:0, 1:0, 2:0).

*

POGOŃ—HASMONEA 6:0.

W dniu wczorajszym odbył się mecz ping-pongowy pomiędzy drużynami Pogoni i Hasmonei, zakończony zwycięstwem Hasmonei w stosunku 7:0. Wyniki poszczególne przedstawiają się następująco: 1) Bont (H)—Okrutny (P) 2-1 (21:12, 21:16), 2) Tenenbaum (H)—Pohoryles (P) 2-1 (21:18, 17:21, 22:20), 3) Schenkman (H)—Czesławski (P) 2-0 (21:11, 21:14), 4) Gutman (H)—Niebiestrzański (P) 2-1 (16:21, 21:18, 21:19) 5) Schleyder (H)—Kuźmiński (P) 2-0 (21:10, 24:22), 6) Dogilewski (H) Schlaf (P) 2-0 (23:21, 21:19), 7) Ehrlich (H)—Donsaft (P) 2-1 (21:19, 19:21, 21:12).

Kącik radjowy.

PROGRAM AUDYCJI RADJOWYCH.
PONIEDZIAŁEK, 29. GRUDNIA 1929

WARSZAWA 1411 12.05 Muzyka z płyt gramofonowych, 16.45 Muzyka z płyt gramofonowych, 17.45 Muzyka taneczna, 2.35 (Kom. PAT). 23.00 Muzyka salonowa. **KRAKÓW** 312 1.58, Hejnał z wieży Marjackiej. 24.00 Transmisja z wieży Marjackiej. **POZNAŃ** 334 13.05 Koncert gram., 17.45 Koncert wokalny, 20.30 Koncert międzynarodowy. **KATOWICE** 408 12.05 Koncert z płyt gramofonowych. **WILNO** 385 16.15 Koncert muzyki popularnej w wykonaniu zespołu muz. P. R. **LIPSK** 259 16.30 Koncert radjoorkiestry, 21.00 Symfonja niemiecka. **KOPENHAGA** 271 12.00 Muzyka z restauracji Wivel, 15.40 oncert popołudn., 22.15 Koncert chóru. **LONDYN** 356 14.00 Muzyka z hotelu Piccadilly, 19.45 Podstawy muzyki Mendelsohna, 20.45 „Betlehem“, Jasełka Bernarda Walke, 23.30 Muzyka taneczna 24.00 Muzyka taneczna. **FRANKFURT** 390 11.00 Płyty gramofonowe, 19.30 Pieśni maryjne, 20.15 Koncert popularny, **BERLIN** 418 14.00 Płyty gramofonowe 16.30 Lekki koncert, 19.00 Prod. chóru dzieci robotn., 20.00 „Boże Narodzenie“ opera **LAGENBERG** 473 13.05 Muzyka popularna, 17.30 Muzyka kameralna 20.00 Niem. pieśń ludowa w wykonaniu chóru kameralnego. **PRAGA** 487 12.30 Koncert 19.00 „Sprzedana narzeczona“ opera Smetany. **WIEDEŃ** 515 15.00 Koncert popołud., 17.15 Program muz. dla dzieci. **Monachjum** 533 15.15 Jednoręki wirtuoz Zachmeier gra na cytrze, 16.30 Koncert kwartetu Rosenberger, 19.30 Muzyka wiedeńska, 20.00 Program wieczorny. **KOENIGSWUSTERHAUSEN** 1635 14.00 Płyty gramofonowe, 17.30 „Dawna muzyka na flecie“, 21.30 Pieśni na baryton.

Popierajcie Ligę morską i rzeczną!

Transplantacja ludzkiej rogówki.

Z CUDÓW NOWOCZESNEJ MEDYCYNY

Lwów, 23. grudnia.

(=). Na nowojorskiej klinice okulistycznej udało się niedawno znanemu lekarzowi amerykańskiemu **dr. Keyowi** dokonać **transplantacji rogówki** na oku ludzkiem. Pewien pacjent postradał niemal całkowicie wzrok wskutek tego, że na normalnem zresztą oku w pewnem miejscu rogówka stała się

mętna i przejrzysta.

W odpowiedni sposób chorą rogówkę wyjęto, a na jej miejsce wprowadzono **inną.** W piśmie lekarskiem, skąd czerpiemy tę ciekawą wiadomość, nie podano jednak, **skąd pochodziła** zdrowa **rogówka.** Należy przypuścić, że ze świeżych zupełnie **zwłok** (?). Normalnego wzroku — co prawda — pacjent wskutek tej operacji **nie odzyskał.** Nastąpiło jednak **znaczne polepszenie,** tak, że może on rozróżniać przedmioty w odległości **3 metrów** zupełnie dobrze.

Czy wolno zabić?

Lwów, 23. grudnia.

(=). Miejski Teatr w Pilznie (Czechy) wystąpił **z dwiema czeskiemi sztukami oryginalnemi,** których temat opiera się **o naukowe problemy lekarskie.** Pierwszą sztuką był dramat pt. **„Nie zabijesz!"** lekarza **C. Gutha,** w którym autor stara się, bezskutecznie jednak, rozwiązać problem

euthanazji,

tj kwestji, **czy wolno zabić, by skrócić cierpienie.** Druga sztuka Ledy pt. **„Kto będzie sądził?"** zaczerpnęła temat **z psychologji Freuda,** a mianowicie, czy wolno zmusić przestępcę do przyznania się za pomocą **hipnozy.** Krytyka przyjęła jednak obydwie sztuki **z pewnemi zastrzeżeniami.**

Tragiczny wypadek listonosza

(Od naszego korespondenta.)

Kołomyja, w grudniu

Onegdaj wieczorem około godz. 7, podczas krzyżowania pociągów na stacji Gody-Turka pod Kołomyją, pociąg osobowy, zdążający do Kołomyji, najechał na listonosza gminnego, 21-letniego Karola Matijasa i uderzył go cylindrem lokomotywy tak silnie w głowę, że Matijas przewieziony do szpitala powszechnego w Kołomyji, zmarł tamże w dniu następnym.

Powodem wypadku była silna mgła, panująca krytycznego wieczoru.

Edgar Wallace

Tajemnica Szulera

— Nie mam najmniejszego zamiaru krzyżować czyichkolwiek planów — mówił powoli i zaczął wciągać na rękę białą rękawiczkę, jak gdyby się zabierał do odejścia. — Chętnie posłucham waszych argumentów, ale zwracam uwagę, Connor, że interesuję się też tą młodą damą.

W zamyśleniu przyglądał się swej dłoni jak gdyby podziwiał dobry krój rękawiczki, którą właśnie włożył. Było coś tak niezwykłego w tem pozornie niewinnem spojrzeniu, że Connor poskoczył ku niemu z przekleństwem.

— Goyle, szybko! — krzyknął — ale Jimmy wstał już z krzesła i oparł się plecami o drzwi szafy, a w jego ręce bez rękawiczki ukazała się szkaradna broń z rękojeścią i lufą.

Ruchem ręki kazał im się usunąć, a oni cofnęli się posłusznie.

— Chcę was widzieć wszystkich — rzekł rozkazująco — nie ukrywać się jeden za drugim! Chcę widzieć, co robicie. Bat, precz z tym płaszczem, inaczej poślę ci kulkę prosto w brzuch.

Oparł się mocno o drzwi szafy, uprzedzając pchnięcie ich przez uwięzionego w jej wnętrzu, ale więzień pogodził się widocznie ze swym losem, gdyż nie dawał znaku swej obecności.

— Tedy dziwicie się wszyscy, jakim sposobem dowiedziałem się, co tam w tej szafie — rzekł drwiąco. Podniósł do góry rękę w rękawiczce, a na dłoni odbiło się światło lampy.

Connor zrozumiał. Zwierciadełko wszyte do rękawiczki należało do ekwipunku złodziei.

— A teraz, moi panowie — rzekł Jimmy z drwiącym uśmiechem — muszę jednak obstawać przy swojem. Connor, zaprowadź mnie proszę, do tej pani, którą uprowadziliście dziś popołudniu.

Connor się zawahał; podchwycił jednak spojrzenie Bata Sandsa i z ponurą twarzą wyszedł z pokoju.

Jimmy nie rzekł słowa, zanim Connor wrócił z śmiertelnie bladą dziewczyną. Poznał odrazu jak jest wyczerpana i dał znak jednemu z obecnych, by jej podał krzesło. A ona pośród tej okropnej grupy zauważyła teraz młodego człowieka z bródką a la Van Dyke, który patrzył na nią poważnemi, zamyślonemi oczyma. Poznała, że to inteligent i serce w niej zadrżało radośnie, gdy sobie uświadomiła, że obecność tego człowieka w wytwornym, modnym garniturze z najbardziej niewytwornym rewolwerem w ręku oznacza dla niej wyzwolenie z tego strasznego miejsca.

— Miss Kent — rzekł uprzejmie.

Skinęła potakująco, nie mając jeszcze zaufania do swego głosu. Przeżycia ostatnich godzin doprowadziły ją niemal do omdlenia.

Jimmy widział, że dziewczyna lada chwila usunie się bezprzytomnie.

— Odwiozę panią do domu — rzekł i dodał z humorem: — Nie mogę się jednak pozbyć wrażenia, że pani nie docenia przywileju, jaki jej przypadł w udziale... Otóż muszę zwrócić uwagę, że nie często zdarza się sposobność oglądania tak wspaniałego zespołu przedstawicieli naszego zawodu. — Wykonał ręką gest i zaczął jej przedstawiać zebranych. — Miss Kent, oto Bat Sands, złodziej najpodlejszego gatunku, jeśli nie coś jeszcze gorszego. George Collroy, fałszerz pieniędzy i skończony łotr. Vennis, zarabiający na życie w sposób najhaniebniejszy, jako lichwiarz i wymusiciel. A teraz — ciągnął dalej Jimmy, odstępując od szafy — zaprezentuję pani naszego przyjaciela, który usunął się tak skromnie z naszego grona. — Zwrócił się do siedzącego w szafie.

— Goyle, wychodź! — krzyknął ostro.

Żadnej odpowiedzi.

(C. d. n.).

KONKURS

Wydział powiatowy w Mościskach rozpisuje konkurs na posadę drogomistrza.

Wymagane:

1) kwalifikacje określone par. 2 rozporządzenia M. R. P. z dnia 12. lipca (Dz. U. R. P. Nr. 64/22 z dnia 12. lipca 1922);
2) dwuletnia praktyka przy budowie dróg i mostów;
3) znajomość rysunków technicznych;
4) nieprzekroczony 40 rok życia.

Wynagrodzenie według poborów X—VIII stopnia urzędników państwowych wraz z 15% dodatkiem komunalnym i zwrotem kosztów za podróże służbowe.

Podania własnoręcznie napisane wraz z curriculum vitae i odpisami świadectw należy wnosić do Powiatowego Zarządu drogowego w Mościskach do dnia 25. stycznia 1930.

Posada do objęcia z dniem 1. lutego. Podania nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

Kierownik P. Z. D.
(—) Inż. Piątkiewicz.

Kierownik T. Z. P.
(—) Sienkiewicz, starosta.

9694-3

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1-szpaltowy milimetrowy (szer. 30 mm.) ogłoszenie zwykłe za tekstem 15 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) nadesłane 40 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) po kronice 45 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) w tekście (kronika, repertuar) 65 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) w artykułach 100 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetrowy (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 70 gr., drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., kupno i sprzedaż za słowo 12 gr., matrymonjalne, korespondencje i prywatne za słowo 12 gr., dla potrzebujących pracy lub posady 3 gr. Ogłoszenia drobne przyjmujemy tylko za gotówkę. Cała strona ogłoszeniowa 300 zł., cała strona tekstowa 600 zł., cała strona pod nagłówkiem (I-sza) 700 zł. Ogłoszenia zamiejscowe 30 proc. droższe. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonem, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru doliczamy 25 proc. Odpowiedzialność za terminowy druk nie przyjmujemy. Porta przekazów nie bonifikujemy. — Uwaga: Kolumny ogłoszeniowe są podzielone na 8 łamów (szpalt) tekstowe na 4 łamy (szpalty).

[illegible] „Gazety Porannej", Sp. z ogr. odp. pod zarz. J. [illegible] we Lwowie. [illegible] Red. STEFAN KRZYŻANOWSKI.